

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1
Skills of educational administrators in the 21st century
Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1

ประดิษฐ์ ฉัตรจรสกูล¹, ทวีศักดิ์ แก้วอาษา², วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม³, อองอาจ เทียมกลาง⁴, คัมภีร์ สุดแท้⁵

Wiralpath Wongwatkasem^{1*}, Thaweesak Kaew-asa², Pradit Chatcharatkoon³,

Ongart Thiamklang⁴, Khambhee Sudtae⁵

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima College

E-mail : pradit_chat@hotmail.com, Ta.wee.sak4460@gmail.com

Wiralpath Wongwatkasem Tanaporn_10320@nmc.ac.th, Khambhee@gmail.com

(Received : September 15, 2023 ; Edit : September 18, 2023 ; accepted : September 20, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามระดับ การศึกษา และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มี ขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the skills of school administrators in the 21st century under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1. 2) Compare the skills of school administrators in the 21st century under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1. Classified by educational level and the size of the educational institution The sample group used in the research included 331 school administrators and teachers. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table. and group random. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80-1.00. and the confidence value of the entire questionnaire was 0.85. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation. T-test and F-test.

The results revealed that

1. The skills of educational institution administrators in the 21st century under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 1, Are overall at a high level.

2. Educational institution administrators and teachers with different levels of education and working in educational institutions of different sizes There are opinions on the skills of school administrators in the 21st century under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1, overall, they are not different. and classified according to the size of the educational institution Overall, they are not different.

Keywords: Skills of school administrators, 21st century

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายด้านของสังคมและวัฒนธรรม เช่น ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล เป็นเวลาที่เราเห็นการพัฒนาและนวัตกรรมในด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลที่มีผลกระทบใหญ่ต่อวิถีชีวิตของคนทั่วโลก การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตทั่วโลก และการพัฒนาแอปพลิเคชันและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยให้การทำงานและการสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงในสังคมและวัฒนธรรม การเคลื่อนไหวทางสังคมเกิดขึ้นในหลายด้าน เช่น การเสนอข้อมูลและข่าวสารผ่านสื่อสารสังคม การเปลี่ยนแปลงในความคิดเห็นทางสังคม และความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่กว้างขวางมากขึ้น รวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยมีการเติบโตของธุรกิจในด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร การแข่งขันในตลาดโลก และการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมที่มีผลกระทบต่อวิธีการเรียนการสอนและการเข้าถึงข้อมูลทางการศึกษาได้อย่างสิ้นเชิง เช่น การศึกษาออนไลน์กลายเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนและมหาวิทยาลัยให้บริการการเรียนการสอนผ่านเครื่องมือออนไลน์ นักเรียนและนักศึกษาสามารถเข้าถึงบทเรียนและข้อมูลการเรียนรู้จากทุกที่ที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมาก นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ผ่านการใช้แอปพลิเคชัน การศึกษาและอุปกรณ์ต่างๆ การวิจัยและพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบให้มีการเรียนรู้และการสอนที่ทันสมัยและการนำเสนอแนวคิดใหม่ในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดความหลากหลายทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) มาตรา "มาตรา 31 ว่าด้วย กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงาน การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง และ "มาตรา 72/1 ว่าด้วย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อให้การพัฒนาประเทศเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและราชการอื่นตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกและตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาภายในประเทศ

แสวงหาวิธีการ ทักษะและความสามารถในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่โลกแห่งการ เปลี่ยนหรือ โลกศตวรรษใหม่ (บุญมา แฝงศรีสาร, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องได้รับการ พัฒนาทักษะที่สำคัญต่อ การบริหารจัดการสถานศึกษา และตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการมี วิสัยทัศน์ ความสามารถทางวิชาการ นักสร้างพลังและแรง บันดาลใจเชิงบวก การคิดวิเคราะห์และการคิด สร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงาน เป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ มนุษย์ สัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม และ คิดหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการวางแผนการจัดระบบระเบียบการกำหนด เป้าหมายเพื่อใช้เวลา อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (ปัทมา ประทุมสุวรรณ, 2562)

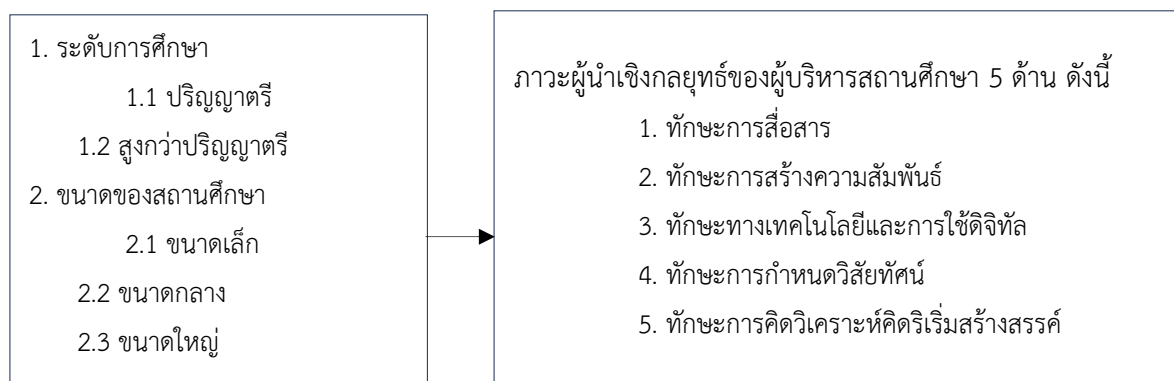
จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อ การใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและได้รับการ ยอมรับจากชุมชนและสังคมและเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ตามแนวคิดของ Hoyle, English and Steffy (2005) ดัง ภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,454 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเครจซี่และมอร์แกน (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งจำแนกตาม ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- | | |
|---------------------|--------------|
| 1) ปริญญาตรี | จำนวน 143 คน |
| 2) สูงกว่าปริญญาตรี | จำนวน 188 คน |
| รวม | จำนวน 331 คน |

2.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- | | |
|-------------|--------------|
| 1) ขนาดเล็ก | จำนวน 70 คน |
| 2) ขนาดกลาง | จำนวน 177 คน |
| 3) ขนาดใหญ่ | จำนวน 84 คน |
| รวม | จำนวน 331 คน |

ตัวแปร

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา แนวคิดของ Hoyle, English and Steffy (2005) ได้แก่

- 1) ทักษะการสื่อสาร
- 2) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์
- 3) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

4) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์

5) ทักษะการคิดวิเคราะห์คิดริเริ่มสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 แตกต่างกัน จำแนกระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.53	0.19	มากที่สุด	1
2	ทักษะการสร้างความสัมพันธ์	4.52	0.18	มากที่สุด	2
3	ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.51	0.18	มากที่สุด	3
4	ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.50	0.19	มาก	4
5	ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์	4.48	0.19	มาก	5
ภาพรวม		4.50	0.10	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือ ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.18) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.18) ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.19) ตามลำดับ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.19)

2. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.51	0.19	4.52	0.19	.518	.605
2	ทักษะการสร้างความสัมพันธ์	4.51	0.19	4.52	0.17	.649	.522
3	ทักษะทางเทคโนโลยีและการ ใช้ดิจิทัล	4.50	0.19	4.52	0.18	.919	.359
4	ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.47	0.19	4.51	0.19	1.722	.084
5	ทักษะการคิดวิเคราะห์คิด ริเริ่มสร้างสรรค์	4.46	0.2	4.48	0.19	.932	.352
รวม		4.49	0.11	4.51	0.08	1.88	.061

*p ≤ .05

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและ รายด้าน

ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
1. ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.035	2	.018	.472	.624
	ภายในกลุ่ม	12.296	328	.037		
	รวม	12.331	330			
2. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.013	2	.007	.204	.816
	ภายในกลุ่ม	10.572	328	0.32		
	รวม	10.585	330			
3. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	.020	2	.010	.289	.749
	ภายในกลุ่ม	11.209	328	.034		
	รวม	11.229	330			
4. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.045	2	.023	.615	.541
	ภายในกลุ่ม	12.128	328	.037		
	รวม	12.174	330			
5. ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.021	2	.011	.285	.753
	ภายในกลุ่ม	12.111	328	.037		
	รวม	12.132	330			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	.007	.742	.477
	ภายในกลุ่ม	3.095	328	.009		
	รวม	3.109	330			

*p ≤ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่ดี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ขอบข่ายการบริหารงานที่ชัดเจน รวมทั้งมีการสื่อสารที่ดี การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียน ดูแลเอาใจใส่ในรายละเอียดต่างๆ และมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี แก้วบริบัติ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหาร

สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผู้บริหารมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา และมีการบริหารงานที่ทันสมัย อาทิ เช่น มีทักษะการสื่อสารที่ดี การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร มีการใช้เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดระบบการจัดการศึกษา และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีรัตน์ ถาวร (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 มีการบริหารงานที่เป็นไปตามนโยบายทางการศึกษา มีการใช้ทักษะการบริหารงานที่ทันสมัย ให้ความสำคัญทั้งด้านการจัดการศึกษาในทุกๆด้าน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่นับว่ามีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา อีกทั้งดูแลเอาใจบุคลากรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการทำงานที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารัตน์ จงวัฒนาภู (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศกำกับ ติดตามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จุฬารณย์ จงวัฒนานุกูล. (2563). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
- พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 7 เรื่อง นวัตกรรมเพื่อสุขภาพและสังคมในยุคดิจิทัล วันที่ 23 พฤษภาคม 2563 : หน้า 1268-1275.
- นุจรี แก้วบริบัติ. (2566). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู
- กลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร .วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565) : 127-146.
- ปวีรัตน์ ถาวร. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 .หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.
- หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Hoyle, J. R., English, F. W., & Steffe, B. E. (2005). Skill for successful 21st-century school leaders.
- Maryland: Lanham.